

«Οι δυσκολίες της λειτουργικότητας στο άτομο με ΔΑΦ. Εξειδικεύοντας τις δυσκολίες, ιεραρχώντας την παρέμβαση»

**2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ S.I.T. Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ**

Τι είναι το ανθρώπινο έργο

περιγράφεται με την
λέξη **«κάνω»** και
συνδέεται με την
εμπλοκή του ατόμου
σε στοχο-
κατευθυνόμενες
ενέργειες που τις
κάνει γιατί...

= λειτουργικότητα

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΔΚΖ	Μπάνιο – ντους, τουαλέτα και υγιεινή τουαλέτας, ένδυση, κατάποση / μάζηση, σίτιση, λειτουργική κινητικότητα, μέριμνα αντικειμένων προσωπικής φροντίδας, προσωπική υγιεινή και περιποίηση
Σύνθετες ΔΚΖ	Φροντίδα άλλων, φροντίδα κατοικίδιων ζώων, διαχείριση επικοινωνίας, κινητικότητα στην κοινότητα, χρήση χρήματος, διαχείριση και διατήρηση υγείας, διαχείριση δωματίου, προετοιμασία γεύματος και αποκατάσταση χώρου, διατήρηση της ασφάλειας και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, αγορές.
Ξεκούραση και ύπνος	Ανάπαυση και ευκαιρίες για αυτήν, προετοιμασία ύπνου, επαρκής και καλός ύπνος
Εκπαίδευση	Συμμετοχή στην τυπική εκπαίδευση, διερεύνηση ανεπίσημων / άτυπων προσωπικών εκπαιδευτικών αναγκών ή ενδιαφερόντων, συμμετοχή σε ανεπίσημη προσωπική εκπαίδευση
Εργασία	Εκτέλεση εργασίας με άνετο και λειτουργικό τρόπο, ανάπτυξη συστήματος εργασίας
Παιχνίδι	Διερεύνηση παιχνιδιών, συμμετοχή σε παιχνίδι
Ελεύθερος χρόνος	Διερεύνηση για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, συμμετοχή σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου
Κοινωνική συμμετοχή	Επικοινωνιακή και κοινωνική συμμετοχή σε δραστηριότητες στην κοινότητα (Σχολείο, Πλαίσιο εκπαίδευσης ή εργασίας και λοιπή κοινότητα), στην οικογένεια, με άλλα παιδιά, με φίλους

Προτεινόμενο βιβλίο: Μαρία Κουλουμπή 2017: «Έργο και Δραστηριότητα». Εκδ. Κωνσταντάρας.

Πηγή: The Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process, 2nd Edition (Framework-II). American Occupational Therapy Association (AOTA). 2014

Προσαρμοσμένο έργο. Δηλαδή;

(I) Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και κοινωνική αλληλεπίδραση σε πληθώρα πλαισίων

(II). Περιορισμένες, επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, ενδιαφέροντα ή δραστηριότητες

Επίπεδο 3 . Ανάγκη υποστήριξης: «ιδιαιτέρα ενισχυμένη»

Απουσία :

-κοινωνικής επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης

-ευελιξίας

Επίπεδο 2 . Ανάγκη υποστήριξης: «ενισχυμένη»

Σημαντικά μειωμένη:

-κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση

-ευελιξία

Επίπεδο 1 . Ανάγκη υποστήριξης: «απλή»

Μειωμένη:

-κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση

-ευελιξία

Επίπεδο 3 . Ανάγκη υποστήριξης:

«ιδιαιτέρα ενισχυμένη»

Απουσία ευελιξίας

με μεγάλη δυσκολία στην προσαρμοστικότητα, ή με περιορισμένες / επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές που επηρεάζουν σημαντικά όλους τους τομείς. Δυσανασχετούν / δυσκολεύονται στην μεταβίβαση της προσοχής ή μιας δραστηριότητας

Επίπεδο 2 . Ανάγκη υποστήριξης:

«ενισχυμένη»

Σημαντικά μειωμένη ευελιξία

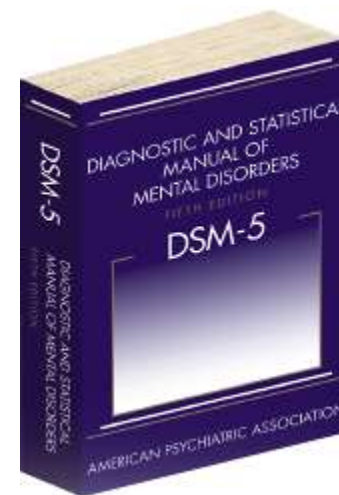
δυσκολία στην αντιμετώπιση των αλλαγών, ή άλλες οριοθετημένες / επαναληπτικές συμπεριφορές εμφανίζονται αρκετά συχνά ώστε να είναι εμφανείς από τον κοινό παρατηρητή και παρεμβαίνουν λειτουργικά σε διάφορους τομείς. Στην μεταβίβαση της προσοχής ή μιας δραστηριότητας δυσανασχετούν / δυσκολεύονται.

Επίπεδο 1 . Ανάγκη υποστήριξης:

«απλή»

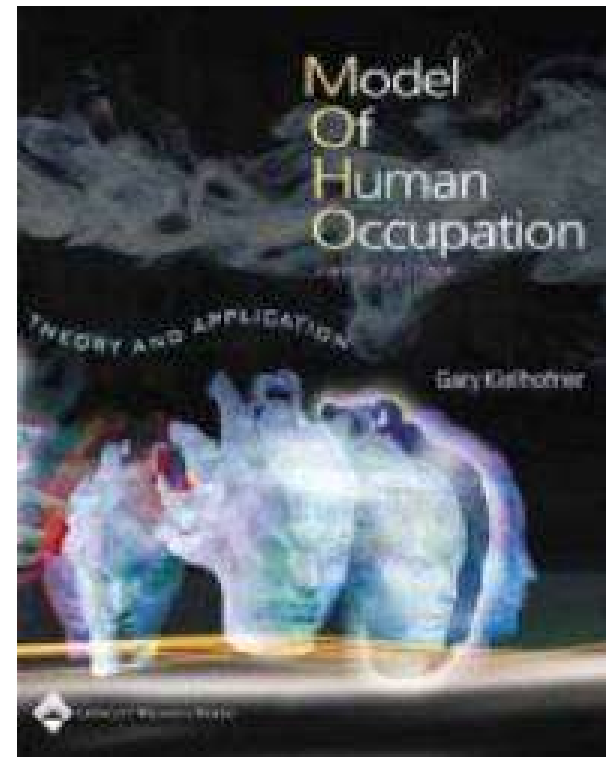
Μειωμένη ευελιξία

Που παρεμβαίνει σημαντικά στη λειτουργία σε έναν ή σε περισσότερους τομείς. Δυσκολία στη μετάβαση από μια δραστηριότητα σε μια άλλη.
ενισχυμένης

ΜΕΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

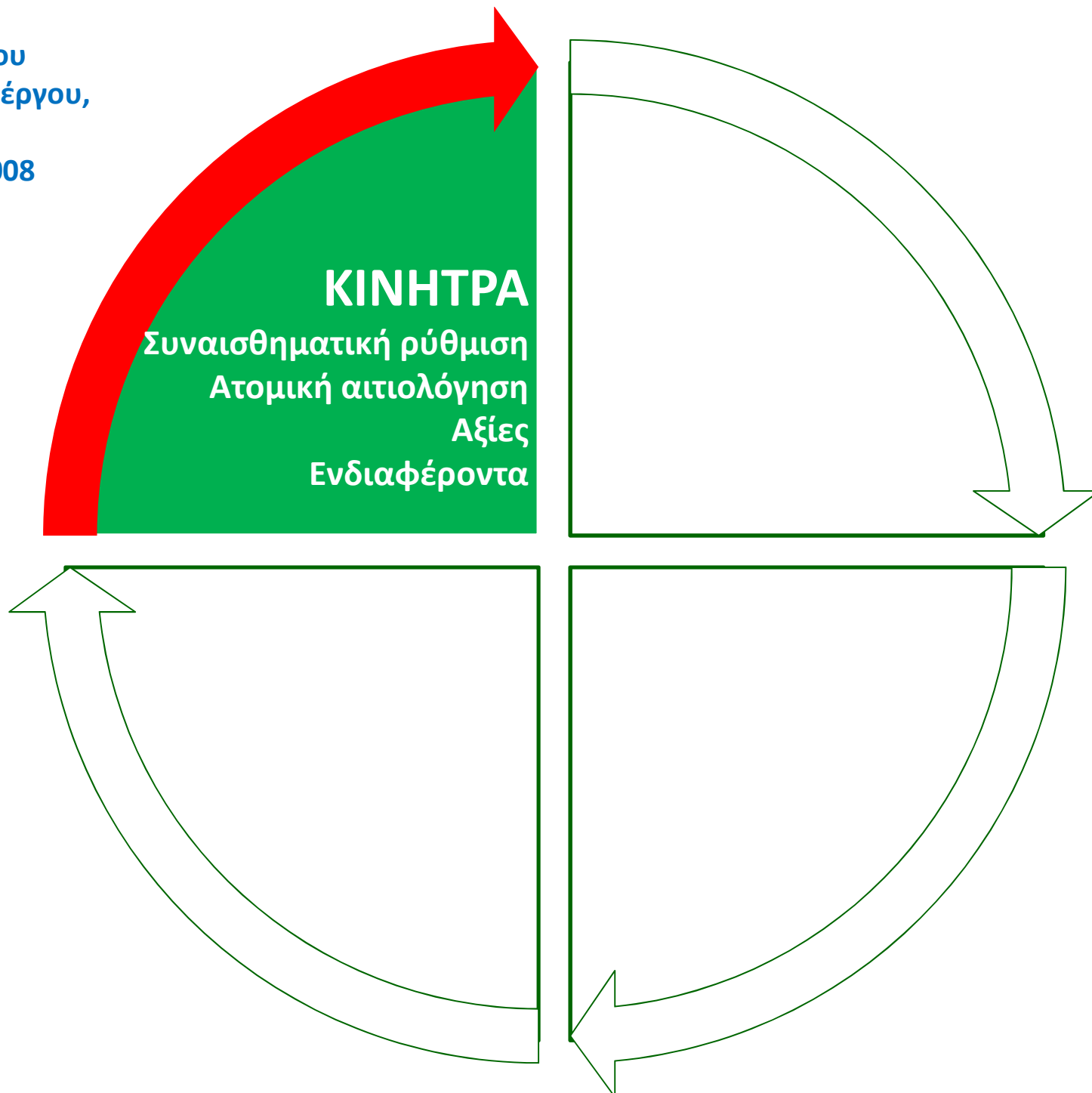
Το μοντέλο του ανθρώπινου Έργου (MODEL OF HUMAN OCCUPATION - M.O.H.O.) (Kielhofner 2008)

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ S.I.T. Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ.

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ S.I.T.

-Ατομική αιτιολόγηση

- ✓ εικόνα εαυτού
- ✓ αίσθηση ατομικής ικανότητας
- ✓ ατομική αίσθηση ασφάλειας
- ✓ αντίκτυπο των προσπαθειών

-Αξίες

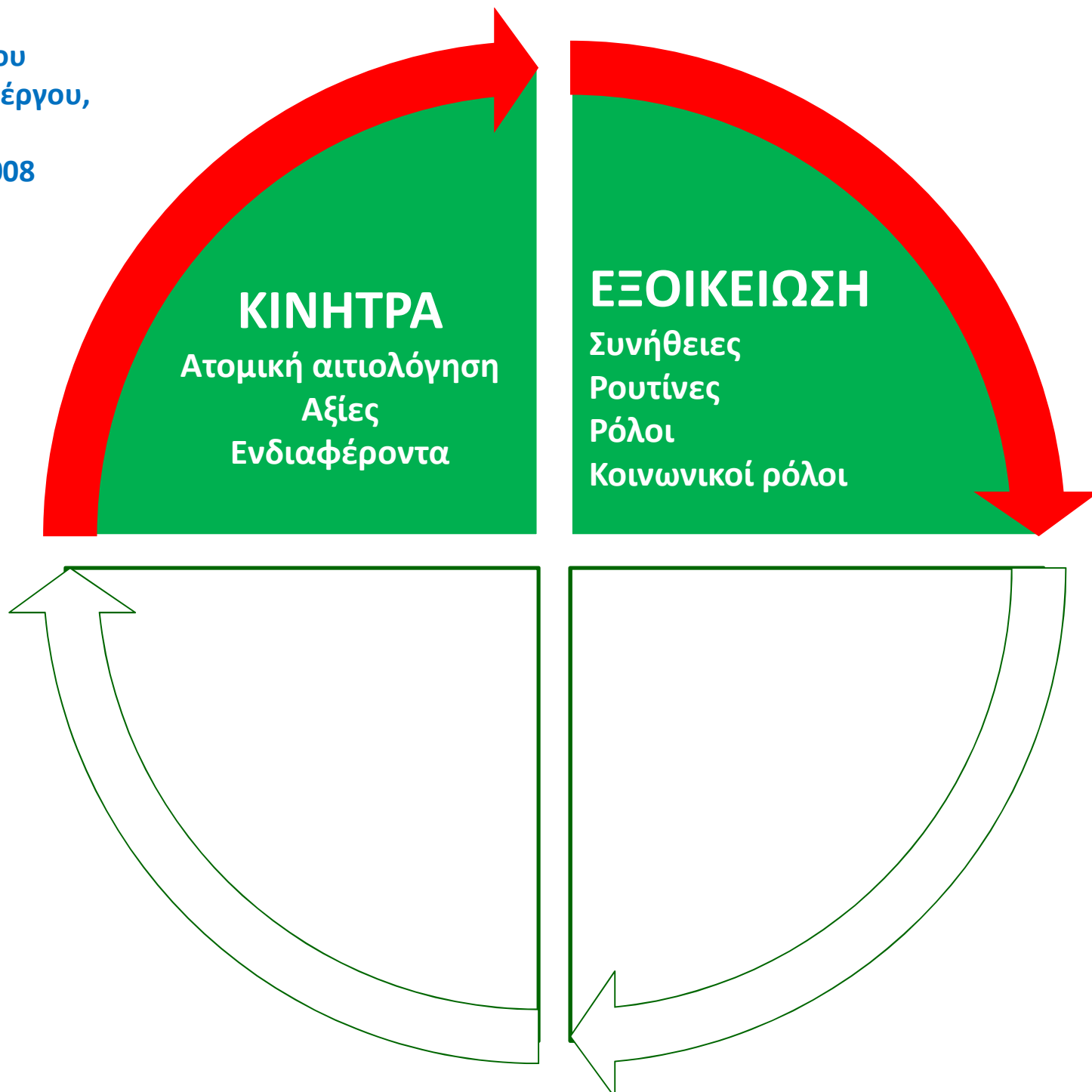
- ✓ προσωπικά πιστεύω
- ✓ αίσθηση υποχρέωσης
(κοινωνικοποίηση)

-Ενδιαφέροντα

- ✓ παιχνίδι
- ✓ μάθηση
- ✓ ειδικά

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ.

-Συνήθειες

- ✓ να κάνει πράγματα που του ζητούνται από τους άλλους
- ✓ να κάνει πράγματα που το ενδιαφέρουν
- ✓ επίλυση προβλημάτων
- ✓ να εφαρμόσει ρουτίνες λειτουργίας

-Εσωτερικοποιημένοι ρόλοι

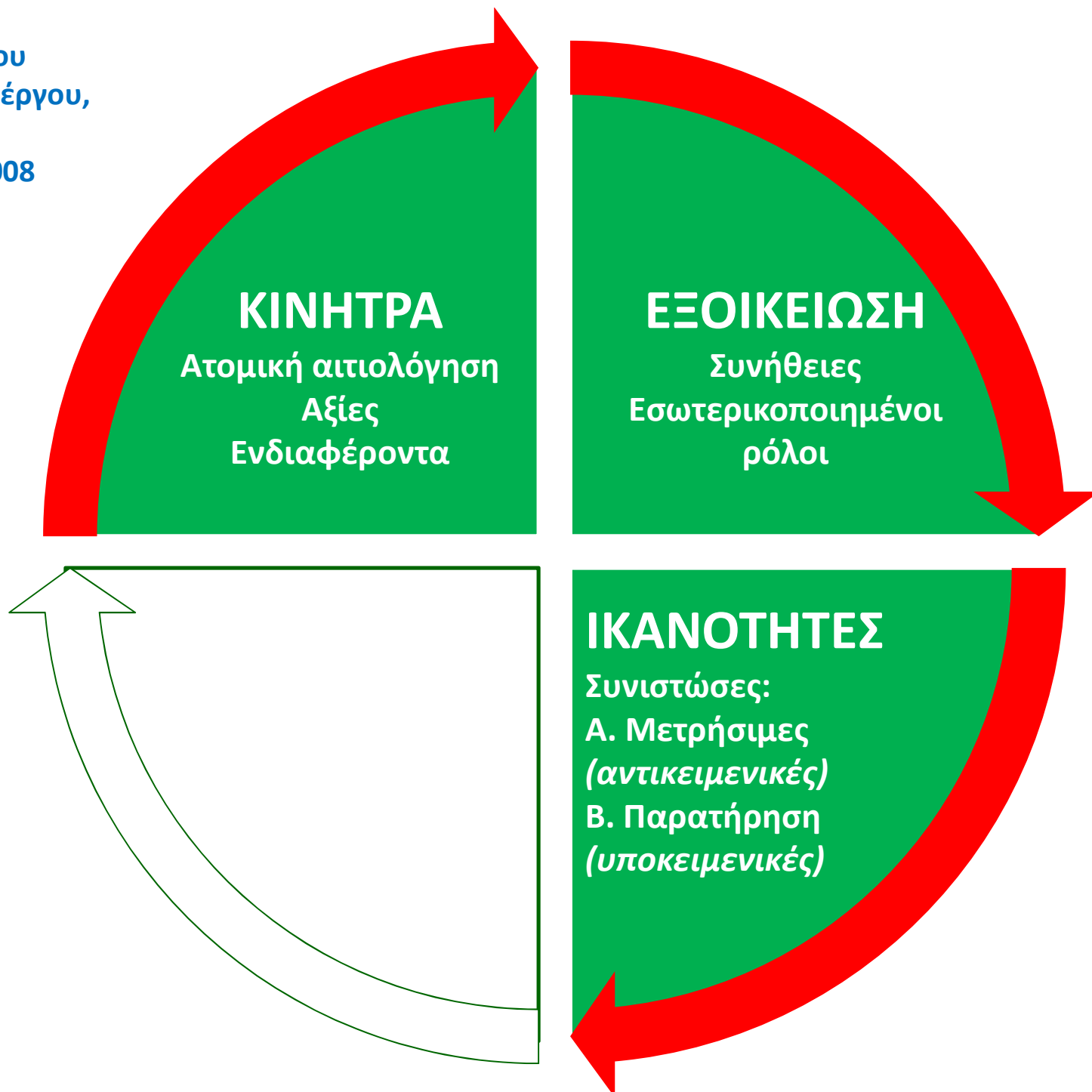
- ✓ ρόλοι στο σπίτι
- ✓ ρόλος τέκνου
- ✓ ρόλος φίλου
- ✓ ρόλος μαθητή
- ✓ ρόλοι λοιποί κοινωνικοί

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΔΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ S.I.T.

Υποκειμενικό (κλινικές παρ/σεις)

(αισθητηριακά, κίνηση, προσοχή, κατανόηση, ομιλία – επικοινωνία, γνωσία, μάθηση)

Αντικειμενική (μέτρηση)

(αισθητηριακά, κίνηση, προσοχή, κατανόηση, ομιλία – επικοινωνία, γνωσία, μάθηση)

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Συνιστώσες:

A. Μετρήσιμες
(αντικειμενικές)

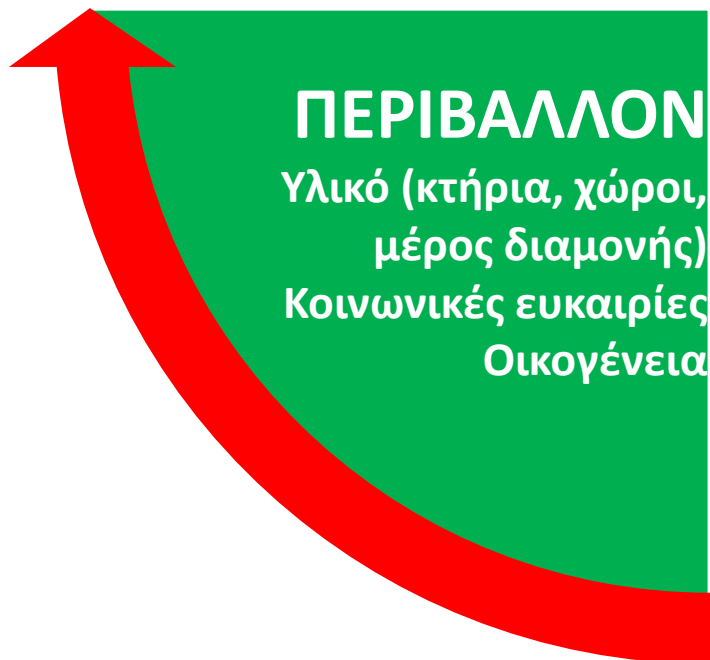
B. Παρατήρηση
(υποκειμενικές)

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ.

- ✓ Χώροι (συνθήκες οικίας, εξωτερικοί κλπ)
- ✓ Αντικείμενα (υλικά)
- ✓ Δραστηριότητες έργου (ευκαιρίες εμπλοκής)
- ✓ Κοινωνικές ομάδες
- ✓ Σχολικό περιβάλλον (συνθήκες)
- ✓ Οικογένεια: Ψυχοεκπαίδευση στις ΔΑΦ + κουλτούρα + κοινωνικο-οικονομική κατάσταση

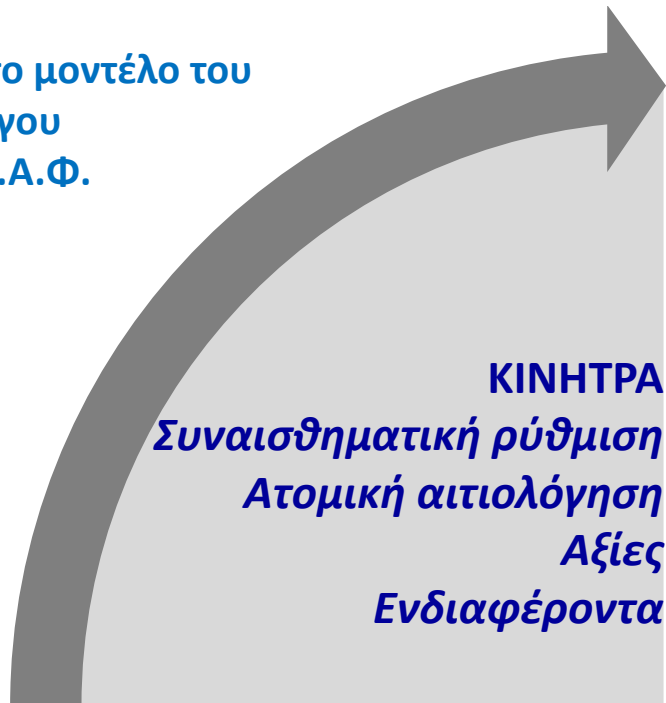

Το μοντέλο του
ανθρώπινου έργου,
ΜΟΗΟ
Kielhofner 2008

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΔΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ.

Οι δυσκολίες στο μοντέλο του
ανθρώπινου έργου
στα άτομα με Δ.Α.Φ.

Άγχος, ακαμψία

Χαμηλή αυτοεικόνα ή έλλειψή της

Χαμηλή θεωρία του νου ή ανάγκη κοινωνικοποίησης

Περιορισμένα ενδιαφέροντα ή έλλειψη ενδιαφερόντων

Οι δυσκολίες στο μοντέλο του
ανθρώπινου έργου
στα άτομα με Δ.Α.Φ.

Περιορισμένες συνήθειες (δεν εμπλέκεται εάν δεν επιθυμεί)

Επίμονες ρουτίνες

Χαμηλοί ρόλοι στο σπίτι

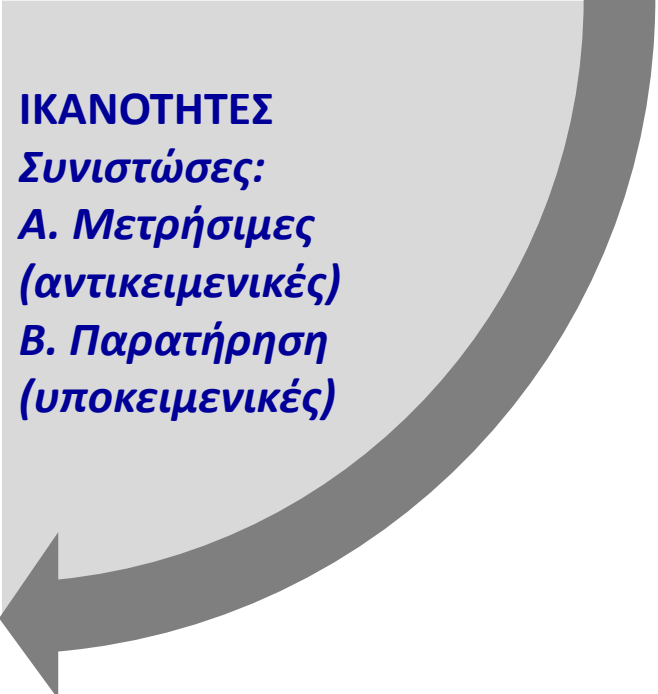
Χαμηλή κατανόηση κοινωνικών ρόλων (γενίκευση,
κοινωνικοποίηση)

Χαμηλές ικανότητες αισθητηριακής επεξεργασίας

Χαμηλές λεκτικές ικανότητες (κατανόηση, ομιλία, επικοινωνία)

Χαμηλές πραξιακές ικανότητες (συντονισμός, προγραμματισμός)

Χαμηλές γνωστικές ικανότητες

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Συνιστώσες:
A. Μετρήσιμες
(αντικειμενικές)
B. Παρατήρηση
(υποκειμενικές)

Οι δυσκολίες στο μοντέλο του
ανθρώπινου έργου
στα άτομα με Δ.Α.Φ.

Χρησιμοποιούν εξειδικευμένους περιβάλλοντες

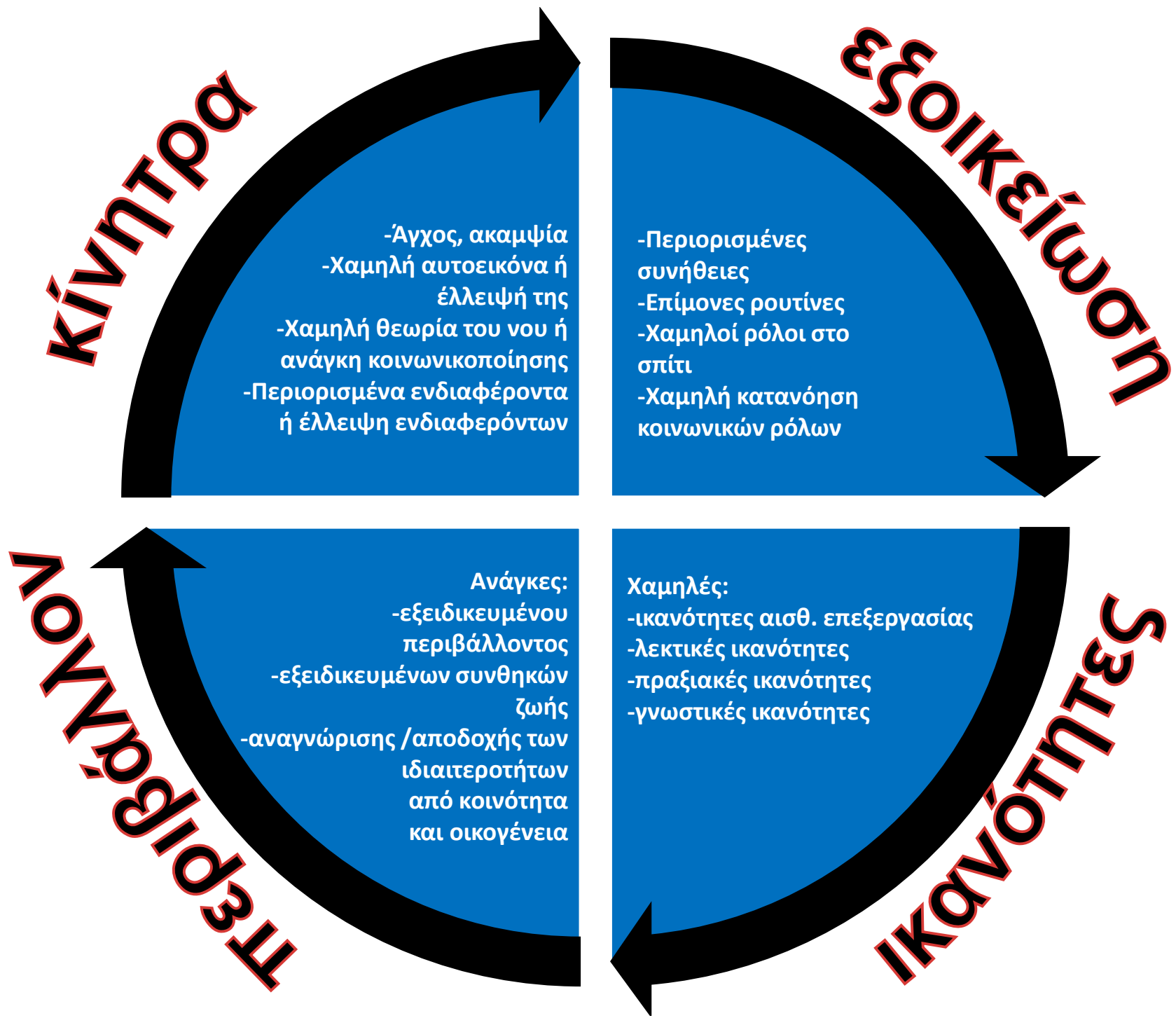
Χρησιμοποιούν εξειδικευμένων συνθηκών ζωής «Ανάγκη ιδιαίτερα ενισχυμένης, ενισχυμένης ή απλής υποστήριξης» (DSM-5)

Επηρεάζουν αρνητικά (κουράζουν) τους τριγύρω (οικογένεια, κοινότητα)

Η οικογένεια χρειάζεται ψυχοεκπαίδευση για το «αυτιστικό λεξιλόγιο» (Hilde De Clercq) του ατόμου

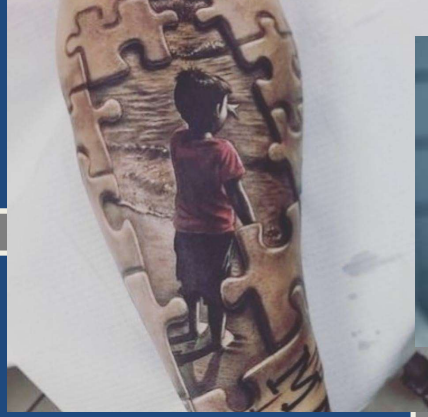
Οι δυσκολίες στο μοντέλο του
ανθρώπινου έργου
στα άτομα με Δ.Α.Φ.

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ. Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ

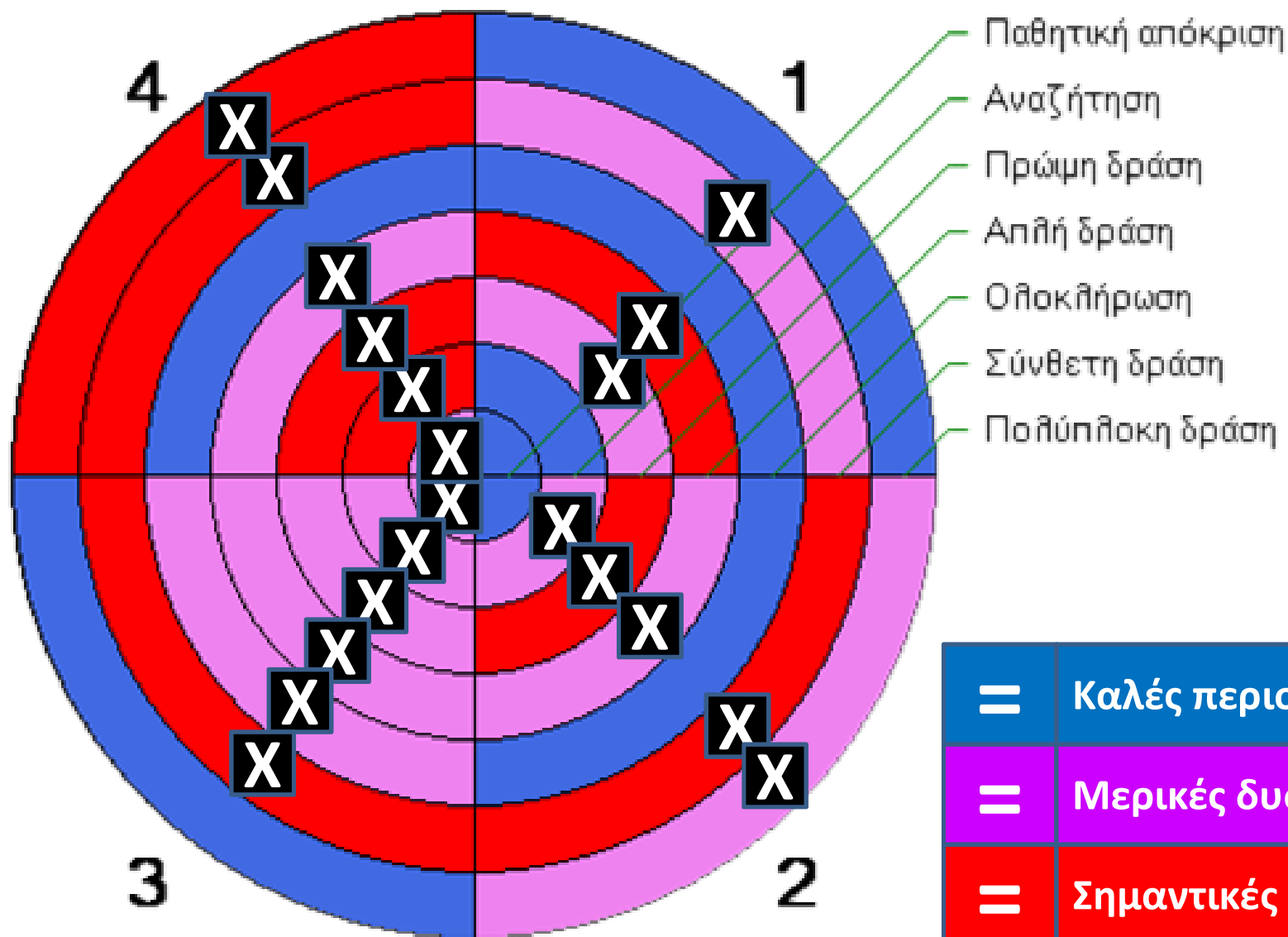
Περίβαλλον

Κίνητρα

Εξοικείωση

Ικανότητες

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ – ΠΡΑΞΗ – ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (ΠΡΗ)
 (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ)

**Υπόδειγμα ανάλυσης προφίλ με βάση το
“ανθρώπινο έργο” (Kielhofner 2008) στο
άτομο με ΥΛΑ.**

**Εξειδικεύοντας τις δυσκολίες και
χτίζοντας την παρέμβαση**

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

✓ αίσθηση ατομικής ικανότητας	
✓ αποτελεσματικότητα εαυτού	
✓ αντίκτυπο των προσπαθειών	
✓ προσωπικά πιστεύω	
✓ αίσθηση υποχρέωσης	
✓ ενδιαφέρον για παιχνίδι	
✓ ενδιαφέρον για μάθηση	

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

✓ αισθητηριακά	
✓ κινητικός συντονισμός	
✓ προσοχή	
✓ ομιλία	
✓ επικοινωνία	
✓ γνωσία	
✓ μάθηση	

ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ

✓ συνήθειες επίδοσης έργου	
✓ συνήθειες ρουτινών	
✓ συνήθειες (βάση το στυλ του)	
✓ ρόλος μαθητή	
✓ ρόλος φίλου	
✓ ρόλος τέκνου	
✓ ρόλος εξυπηρετούμενου	

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

✓ χώροι οικίας, εξωτερικοί	
✓ αντικείμενα	
✓ ευκαιρίες έργου	
✓ κοινωνικές ευκαιρίες	
✓ σχολικές ευκαιρίες	
✓ κουλτούρα οικογένειας	
✓ κατάσταση οικογένειας	

**Υπόδειγμα ανάλυσης προφίλ με βάση το
“ανθρώπινο έργο” (Kielhofner 2008) στο
άτομο με αυτισμό «μέσης
λειτουργικότητας».
Εξειδικεύοντας τις δυσκολίες και
χτίζοντας την παρέμβαση**

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- ✓ αίσθηση ατομικής ικανότητας
- ✓ αποτελεσματικότητα εαυτού
- ✓ αντίκτυπο των προσπαθειών
- ✓ προσωπικά πιστεύω
- ✓ αίσθηση υποχρέωσης
- ✓ ενδιαφέρον για παιχνίδι
- ✓ ενδιαφέρον για μάθηση

ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ

- ✓ συνήθειες επίδοσης έργου
- ✓ συνήθειες ρουτινών
- ✓ συνήθειες (βάση το στυλ του)
- ✓ ρόλος μαθητή
- ✓ ρόλος φίλου
- ✓ ρόλος τέκνου
- ✓ ρόλος εξυπηρετούμενου

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ αισθητηριακά
- ✓ κινητικός συντονισμός
- ✓ προσοχή
- ✓ ομιλία
- ✓ επικοινωνία
- ✓ γνωσία
- ✓ μάθηση

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- ✓ χώροι οικίας, εξωτερικοί
- ✓ αντικείμενα
- ✓ ευκαιρίες έργου
- ✓ κοινωνικές ευκαιρίες
- ✓ σχολικές ευκαιρίες
- ✓ κουλτούρα οικογένειας
- ✓ κατάσταση οικογένειας

Θεραπεία
Η «τέχνη» του
κάνουμε μαζί
(είμαι με ... δεν
κάνω στο ...)

ΔΑΦ
Η διαταραχή του
αυτονόητου στην
κοινωνική
επικοινωνία και
την ευελιξία

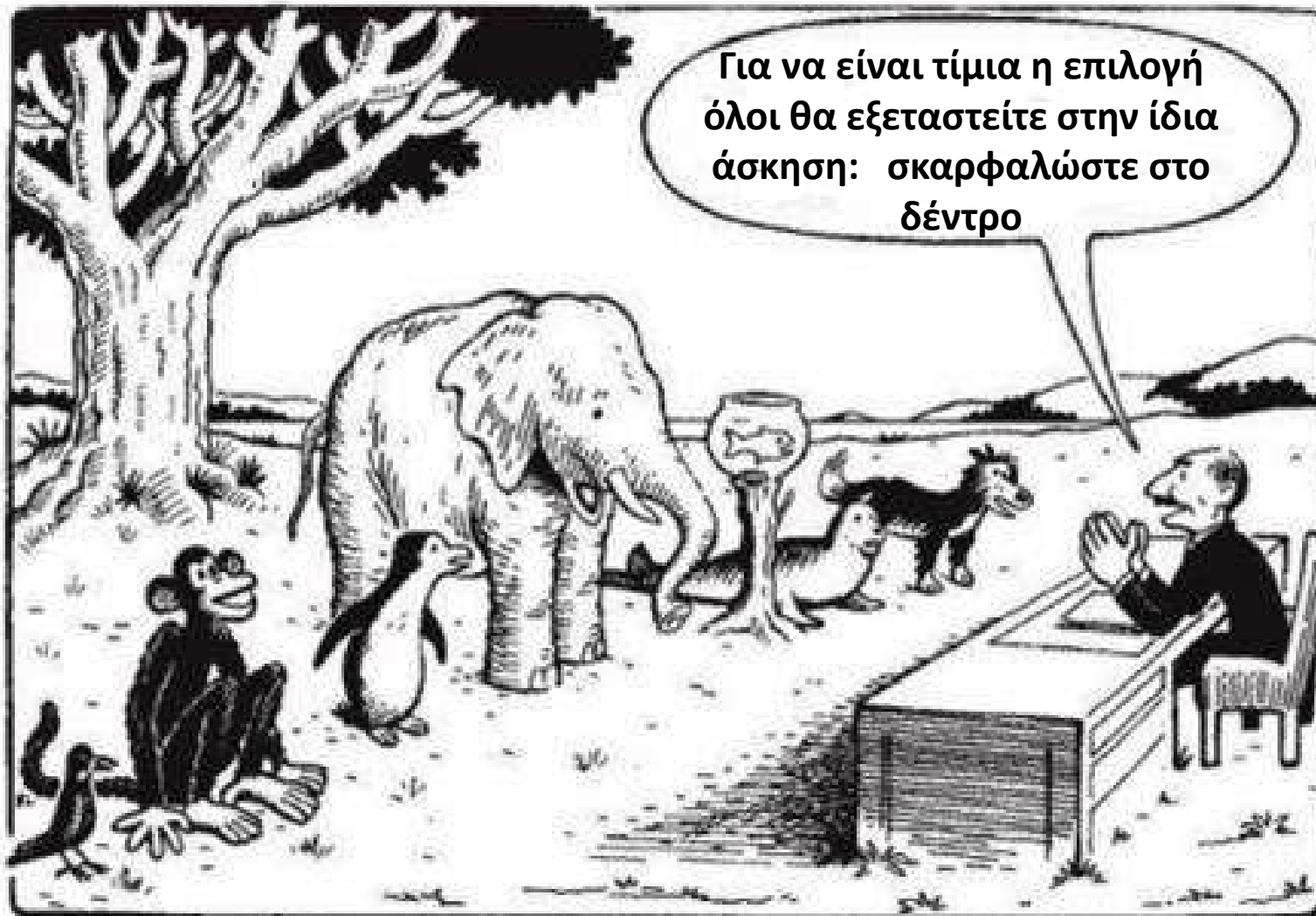

Η «τέχνη» του
κάνουμε
(είμαι με ... δεν
κάνω στο ...)

Η διαταραχή του
αυτονόητου στην
κοινωνική
επικοινωνία και την
ευελιξία

**Συμβατή Προσαρμοστική
Λειτουργία**

Δεν είμαστε όλοι ίδιοι

**Όλοι όμως έχουμε το ίδιο δικαίωμα
στο σεβασμό της διαφορετικότητάς μας !**

**Ας βοηθήσουμε το άτομο με ΔΑΦ !
Να αυτό-καθοριστεί ! Ποιο είναι;
Πού είναι; ! Τι σημαίνει ; !**

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ. ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ.

YOU GIVE
ME RESPECT,
I RETURN
RESPECT.

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019. Παγκόσμια Ημέρα για τον αυτισμό
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΣ, ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΥΤΗΣ Σ.Ι.Τ. Γ.Γ. ΕΔΑΑΦ

Μου δίνεις σεβασμό, σου επιστρέφω σεβασμό

***Είναι ένα ΑΤΟΜΟ που έτυχε να έχει ΔΑΦ και
όχι μία ΔΑΦ που έτυχε να είναι άτομο !***

Σας ευχαριστώ εκ μέρους του